

... alebo o tajomstve svätosti a o tom, prečo je tak úchvatná!

Boli by sme možno prekvapení, keď vedci často zvučných mien sa venovali a venujú otázke ľudského šťastia a otázky naplneného ľudského života a koľko prác už bolo na túto tému publikovaných. Ich súčasťou sú potom často aj viac či menej obsiahle „zoznamy šťastia“ – čiže vecí, ktoré robia človeka šťastným. Ak si dáme tieto zoznamy a štúdie dohromady, zistíme, že model či ako keby vzorec šťastného života si môžeme zhrnúť do troch rozmerov:

1) SEBAAKTUALIZÁCIA: Je to úsilie „*dokázat so svojimi schopnosťami to najlepšie, čo mu okolitý svet dovolí*“ (Kurt Goldstein), je to „*inštinktívna potreba naplniť svoje schopnosti a snaha byť najlepším akým len človek môže byť*“ (Abraham Harold Maslow). Ľudia, žijúci sebaaktualizáciu, sú šťastní a šťastnými ich robí samotný fakt *dokonalosti*, toho, že sa k nej stále viac približujú. Maslow píše: „*Existujú subjektívni potvrzení sebaaktualizácie alebo rozvoje smérom k ní. Jsou to pocity radosti ze života, štěstí, euforie, vyrovnanosti, radosti, klidu, odpovědnosti, důvěry ve vlastní schopnost vyrovnat se se stresem, úzkostí a problémy.*“

2) ZMYSEL: mať niečo, pre čo žijeme, niečo väčšie ako my, presahujúce, transcendentné, niečo, čomu naša vlastná sebaaktualizácia slúži a čo robí náš život, našu existenciu zmysluplnou. Už Honoré de Balzac dospel k názoru, že „*najväčším šťastím človeka je, že môže žiť pre to, pre čo by bol ochotný zomrieť.*“ Pre nás, ľudí XX. storočia, znovuobjavil túto dôležitú ingredienciu dokonalého človeka Viktor Emil Frankl, ktorý píše: „*Podstata ľudskej existencie spočíva v sebatranscendencii. Byť človekom znamená už vždy byť zameraný a namierený na niečo alebo niekoho, byť oddaný dielu, ktorému sa človek venuje, človeku, ktorého miluje, Bohu, ktorému slúži.*“ Jeho žiačka, Elisabeth Lukášová, dodáva: „*Šťastím není ani tak, když někdo říká: daří se mi dobře, jako spíše to, když může říci: jsem zde k něčemu, co stojí za to.*“

3) VZŤAHY: Nedávno sa skončila 75 rokov trvajúca Grant and Gluecková štúdia, sledujúca po celý ten dlhý čas rádo sto rokov ľudí z najrôznejších vrstiev spoločnosti. Jej posledný riaditeľ, Robert Waldinger, ju zhrnul krátko a stručne do týchto slov: „*Jasným odkazom, ktorý sme získali z tejto 75 rokov trvajúcej štúdie je toto: Dobré vzťahy nás robia šťastnejšími a zdravšími. Bodka.*“

Ak sa pozrieme na Boha, zistíme, že všetky tieto tri rozmery žijú v skutku vrchovato:

BOH JE DOKONALÝ, čiže nekonečne sebaaktualizujúci sa.

BOH JE LÁSKA, čiže Jeho zmyslom je transcendentné darovanie sa Otca Synovi a Syna Otcovi a Otca so Synom Duchu Svätému a tak. Následne by sme sem mohli zahrnúť aj Jeho stvoriteľstvo a darovanie sa človeku.

BOH JE TROJICA, čiže to najintenzívnejšie, najdokonalejšie spoločenstvo, tie najfantastickejšie možné vzájomné vzťahy.

Nie nadarmo teda konštatuje aj Katechizmus, že tento Boh je **BLAŽENÝ SÁM V SEBE** – nepotrebuje nič vonkajšie, žiadne rozptýlenia ani úniky, žiadnu zábavu, žiadne jedlo, žiadne pitie, nepotrebuje žiadne uctievanie, nepotrebuje vôbec nič, pretože sám v sebe je úplne a dokonale a nekonečne šťastný a blažený a nič mu nijako a nikde v ničom nechýba.

Tento Boh nás pozýva k účasti na svojom blaženom živote – čiže na svojom božstve.

To od nás vyžaduje, aby sme sa rozhodli, že chceme takýto život žiť. Aby sme uverili, že naozaj toto je ten model toho najdokonalejšieho možného života, aký existuje (dosvedčuje to koniec koncov Boh sám, k tomu moderná veda a do tretice aj skúsenosť

svätých pred nami). Aby sme sa preň rozhodli. Aby sme si ho zamilovali – čo príde časom, keď prekonáme začiatocnícke trable a tento nový model života začne prinášať svoje ovocie a naplňovať nás svojou blaženosťou.

Čo teda znamená byť svätým – a teda byť kresťanom, ako hovorí pápež František, že totiž „*žiť ako kresťan znamená to isté ako povedať „žiť ako svätec“““?*

1) ZNAMENÁ TO BYŤ DOKONALÝM – a teda najlepším možným. Nielen v ľudských kategóriách a nielen po morálnej stránke. Boh nám dáva účasť na svojej vlastnej veľkosti a dokonalosti a teda čím viac touto cestou kráčame, tým viac sme účastní aj na Božej všemohúcnosti (zázraky a znamenia), vševedúcnosti (prorokovanie), všadeprítomnosti (bilokácia napríklad) a tak ďalej – až kým sa to všetko nezavrší v úplnej a dokonalej účasti na Bohu v Nebi.

2) ZNAMENÁ TO ŽIŤ PRE BOHA ako pre svojho Ženícha, svoju Lásku, svojho Pána a Kráľa, ako pre Zmysel svojho života, ten najväčší, najvznešenejší, najnádhornejší, najpresahujúcejší možný. V Bohu sa tak život stáva tým najzmysluplnejším možným.

3) ZNAMENÁ TO ŽIŤ DOKONALÚ JEDNOTU LÁSKY nielen v rodine a spoločenstve Cirkvi, ale byť vtáňovaní do samotnej Trojičnej jednoty Boha, áno, už tu, na zemi a potom úplne a dokonale v Nebi (porov. KKC 260). Znamená to žiť tie najskvelejšie a najdokonalejšie možné vzťahy v Bohu samotnom!

Všetky tieto tri rozmery sa vzájomne inšpirujú, motivujú, posilňujú a dopĺňajú:

- **DOKONALOSŤ** nás motivuje k tomu, aby sme sa s ňou a s radosťou z nej delili vo vzťahoch medzi sebou a využívali ju na službu Milovanému – svojmu Zmyslu, ktorým je Boh.

- **ZMYSEL**, ktorému v láske slúžime a pre ktorý žijeme – a ktorým je Boh – nás na jednej strane motivuje byť čo najdokonalejší, aby sme Mu mohli čo najlepšie a najdokonalejšie slúžiť – tu sa neznesie žiadna priemernosť! – a na druhej strane nás spája v spoločenstve, pretože spoločne žijeme pre to isté a máme rovnaký zmysel života, spôsob jeho naplňovania i životnú cestu a to úplne a dokonale.

- **SPOLOČENSTVO** je nakoniec miestom, kde si na jednej strane pomáhame, povzbudzujeme sa, hecujeme sa a podporujeme v úsilí o osobnú dokonalosť a súčasne sa v ňom delíme s radosťou ako z dokonalosti samej, tak zo spoločnej služby presahujúcemu Zmyslu, ktorým je sám Boh.

4) **BLAŽENOSŤ** je potom výsledkom tohto života. Sme svetlo sveta, mesto na návrší, soľ zeme, pretože žijeme ten najskvelejší, najnádhornejší a najplnší možný život, kypíme životom, prekypujeme radosťou, voľní a slobodní – Bohom oslobodení! – jasáme a plesáme a to dokonca aj uprostred vonkajších súžení, pretože žiadne z nich nás nijako nemôže odtrhnúť od Krista a teda ani pripraviť o tento život, ktorý je – ako u Boha – takisto šťastný a blažený „sám v sebe“ – čiže v Bohu, ktorý je v nás a my v ňom.

Nie náhodou pápež František svoju exhortáciu o svätosti nazval *Gaudete et exultate*, radujte sa a jasajte – pretože presne o tom svätosť je, toto je jej autentické ovocie.

Svätosť sama osebe je potom aj autentickým apoštolátom. Kto by už len netúžil po šťastnom a dokonalom živote, žiariacom ako Slnko, erupcia farieb uprostred šedivého prítmnia sveta? A kto by si už len so zvedavosťou nevypočul návod na takýto život od človeka, ktorý ním tak zjavne a tak podmanivo oplýva?